

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2018 00845**

(22) Data de depozit: **26/10/2018**

(41) Data publicării cererii:
30/04/2020 BOPI nr. **4/2020**

(71) Solicitant:
• INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU FIZICA
LASERILOR, PLASMEI ȘI RADIAȚIEI -
INFLPR, STR. ATOMIȘTILOR NR. 409,
MĂGURELE, IF, RO

(72) Inventatori:
• POPOVICI ERNEST, ALEEA REȘIȚA D
NR.7, BL.A 5, SC.B, ET.3, AP.26,
SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO;
• MIHĂILESCU ION, STR.FIZICENILOR
NR.70, BL.M6, AP.9, MĂGURELE, IF, RO;
• MIHĂILESCU CRISTIAN,
STR. FIZICENILOR 10, BL.M6, AP.9,
MĂGURELE, IF, RO;
• POPESCU PELIN GIANINA FLORENTINA,
STR. BERBECULUI, NR.5, MĂGURELE, IF,
RO;
• BADICEANU MARIA, STR.PECINEAGA
NR.7, BL.25, SC.7, D2, AP.8, SECTOR 5,
BUCUREȘTI, B, RO;

• IONITA ANTON, STR.DUZILOR, NR.127,
MĂGURELE, IF, RO;
• NECSOIU TEODOR,
ALEEA AV. STÂLPEANU NR.1, BL.1, SC.1,
AP.37, ET.10, SECTOR 1, BUCUREȘTI, B,
RO;
• POPOVICI IOAN RĂZVAN,
ALEEA REȘIȚA D, NR.7, BL.A5, SC.B,
AP.26, SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO;
• ILIESCU MIHAIELA,
STR. ION MIHALACHE NR. 45, BL. 16 B+C,
SC. C, ET. 2, AP. 57, SECTOR 1,
BUCUREȘTI, B, RO;
• VLĂDĂREANU LUIGE, STR.GOLOVITA,
NR.36, SECTOR 1, BUCUREȘTI, B, RO;
• STANCIU ELENA MANUELA,
CALEA CRÂNGAȘI, NR.26-28, BL.48-49,
SC.1, ET.4, AP.12, SECTOR 6,
BUCUREȘTI, B, RO

(54) **METODĂ HIBRID DE RECUPERARE ȘI/SAU DE CREARE
CU DEPUNERE LASER DE COMPOUNTE CU ALIERE
CU NANOPARTICULE**

(57) Rezumat:

Invenția se referă la o metodă hibrid de recuperare și/sau de creare prin depunere cu laser de componente aliate cu nanoparticule. Metoda conform invenției începe cu o etapă de validare și calificare a compatibilității metodei cu scopul propus, o etapă de proiectare a procedurilor de proces, pentru realizarea cerințelor prin tema propusă, o etapă a procesării hibrid efective a depunerii cu laser de componente cu aliere cu nanoparticule, care permite alierea directă *in situ*, în zona de depunere, a materialului depus cu nanoparticule produse prin sinteza acestora cu laserul utilizat în procesul de depunere, cu fazele de proiectare proces, o etapă de prelucrare mecanică preliminară, etapa de depunere cu laser, o etapă de prelucrare mecanică finală, etapa de tratament termic cu laser, etapa de teste și control final de validare a procesării hibrid, și etapa rezultatelor comerciale.

Revendicări: 1
Figuri: 8

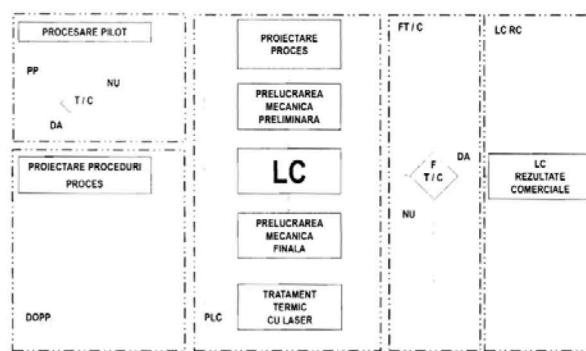

Fig. 1

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

OPICIUL DE STAT PENTRU INVENTII SI MARC
Cerere de brevet de inventie
Nr. 2018 00 845
Data depozit 26 -10- 2018

DESCRIEREA INVENTIEI

TITLUL INVENTIEI

METODA HIBRID DE RECUPERARE SI / SAU DE CREARE CU DEPUNERE LASER DE COMPONENTE CU ALIERE CU NANOPARTICULE

DOMENIUL TEHNIC AL INVENTIEI

Inventia face parte din domeniile tehnice al ingineriei si tehnologiei si se incadreaza in subdomeniile de inginerie mecanica, ingineria chimica, ingineria materialelor, nano tehnologie, inginerie electrica / inginerie optica /, inginerie electronica, inginerie informationala.

STADIUL TEHNICII

Stadiul tehnicii de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente este caracterizat printr-un inalt nivel de interdisciplinaritate, US9289854, US20130248219, US20160144455:

- inginerie aplicata: sisteme de automatizare / control / mecatronica / robotica, desen si proiectare asistata de calculator (CADD) / electronica / grafica / nanotehnologia, ingineria informatiilor
- ingineria informatiilor: stiinta datelor / teoria controlului / procesare a semnalului / procesarea imaginii / teoria informatiilor / vizuire pe calculator / robotica autonoma / robotica mobila
- inginerie industriala: inginerie de productie - instrumente, echipamente, procese / ingineria componentelor – asamblarea componentelor optime / ingineria sistemelor - logistica, coordonarea echipei, controlul echipamentelor / tehnici de siguranta - functionare sigura si moduri de avariile in siguranta / ingineria fiabilitatii / durabilitatea produsului
- inginerie mecatronica: robotica / ingineria instrumentelor / ingineria optomecatronica
- ingineria managementului: gestionarea proceselor de inginerie
- nano-inginerie / introducerea nanotehnologiei in domeniile de inginerie existente: ingineria nano - materialelor
- inginerie de proiect: inginerie mecanica, ingineria proceselor, inginerie de instrumentatie si control, inginerie structurala, inginerie electrica.

- ingineria sistemelor.

Domeniul de aplicare este foarte variat si poate fi caracterizat dupa multe criterii: materialele pieselor / materialul de baza - MB, cantitatea / numarul de bucati, complexitatea pieselor, marimea dimensională, gabarit, masa, parametrii depunerii atat ca proces cat si geometric, control / verificare / atestare, etc.

Sunt elaborate sisteme complexe, automatizate destinate unor linii de productie de mare serie care justifica investitia financiara si sunt integrate in linii tehnologice complexe, exemplificat prin produsele companiilor din domeniu.

Pentru beneficiari a caror nevoi si / sau necesitati sunt punctuale sau de serie mica cu necesitatea de recuperare sau de creare de componente nu exista o metoda sablon preexistent, sistem tehnologic elaborat cu o infrastructura tehnologica necesara pentru asigurarea calitatii si garantarea fiabilitatii componentelor procesate. Una din cauze este insasi costul echipamentului de LC – depunere cu laser. Costurile variaza in limite foarte largi si sunt greu de evaluate si din cauza imposibilitatii de evaluare a componentelor de procesat sub aspect calitativ si cantitativ. Caracterul interdisciplinar complex a procesarii determina si / sau cauzeaza lipsa unor dotari specifice si de personal adevarat. Rezolvările punctuale de procesare cu LC a unor furnizori rezolva doar nevoi si necesitati punctuale bine definite, cu eforturi financiare considerabile si cu eficiența economică indoielnica.

PREZENTAREA PROBLEMEI TEHNICE PE CARE INVENTIA O REZOLVA

Inventia, proces hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu nanoparticule, rezolva urmatoarele probleme raportate fata de stadiul tehnicii:

- Integreaza un sistem LC rational / optimizat, din punct de vedere tehnic, intr-un sistem interdisciplinar complementar preexistent, care devine prin noua functie mai eficient economic. Proces hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu nanoparticule este caracterizat printr-un inalt nivel de interdisciplinaritate: inginerie aplicata, ingineria informatiilor, inginerie industriala, inginerie mecatronica, ingineria managementului, nano-inginerie, inginerie de proiect, ingineria sistemelor, etc.
- Face posibila procesarea si peritura beneficiarii externi companiei prin asigurarea calitatii certificate prin prezentare de garantii calitative / quantitative cerute de beneficiari, realizate prin facilitati interdisciplinare complementare existente, un sistem tehnologic elaborat cu o infrastructura tehnologica necesara pentru asigurarea calitatii si garantarea fiabilitatii componentelor procesate.

- Gama de componente recuperate prin procesarea hibrid este cuprins intre recuperarea de piese unicate si pana la recuperarea de piese uzate cantitativ mari, rezultate din exploatarea de flote de vehicule de transport, identificate in procesele de reparatii capitale a masinilor unelte, etc.
- Integrarea procesului hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente contribuie la cresterea eficientei financiare a infrastructurii / facilitatilor complementare implicate.
- Refacerea / repararea componentelor cu cerintele de calitate originala sau mai buna functie de modul / varianta precizata prin procedurile de procesare si convenite cu beneficiar.
- Eficienta economica:
  - piese de schimb nu sunt accesibile sau nu sunt pe piata, in acest caz se arunca tot ansamblul. In acest caz metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente are o eficienta economica maxima si se pune valoarea ansamblului recuperat.
  - piese de schimb exista si se compara costurile de achizitie / de recuperare.
- Metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente este aplicabil componentelor unicat sau in serie.
-

EXPUNEREA INVENTIEI

Obiectul inventiei, procesul / metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente constituie solutia tehnica a problemei de integrare a LC si a nanotehnologiei in conditii tehnico – financiare justificate in industrie.

In domeniul de recuperare de componente prin aceasta metoda se poate realiza o calitate a componentelor procesate ca cea originala sau mai buna.

Eficienta metodei de procesare hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente este superioara in cazul crearii / intretinerii / utilizarii unei baze de date privind cazurile procesate si parametrii utilizati.

Metoda de procesare hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente reprezinta o succesiune logica de etape, faze, pasi, definite prin: a) ordinea de desfasurare; b) conditii initiale; c) parametri, d) conditii tehnice de desfasurare si / sau mijloace tehnice utilizate; e) conditii tehnice de control si / sau calitate, etc. integrate intr-un sistem tehnologic preexistent sub aspect de facilitati si experienta in domeniile interdisciplinare implicate.

Metoda, procesarea hibrid consta dintr-o activitate tehnologica de natura mecanica, fizica, chimica, de transfer de energie care are ca efect obtinerea sau modificarea unui produs.

Metoda este caracterizata prin etape de operare bine definite.

Inventia este o etapa de dezvoltare a aplicatiei LC in industrie, vezi A/00123/01.03.2017, A/00667/18.09.2017, A/00943/16.11.2017, RO131728, RO131729, etc.

Procesarea hibrid - PH, asigura obtinerea de componente finite prin procesul hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente, prin integrare a LC si a nanotehnologiei in conditii tehnico / financiare eficiente in industrie.

Refacerea / repararea componentelor cu cerintele de calitate originala sau mai buna functie de modul / varianta precizata prin procedurile de procesare si convenite cu beneficiar.

Metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente constituie solutia tehnica a problemei de integrare a LC si a nanotehnologiei, este elaborat in urmatoarele etape, vezi Fig. 1:

- i. etapa de procesare pilot - PP
- ii. etapa de proiectare proceduri procesare – DOPP
- iii. etapa de procesare cu depunere cu laser- PLC
- iv. etapa de teste / control final – FT / C
- v. LC rezultate comerciale – LC RC

Ordinea de desfasurare a etapelor de procesare este ordinea mentionarii prin numerotare, mai sus, a celor patru etape, fiecare etapa este compusa din faze de procesare care se specifica in descrierea etapelor.

i. Etapa de procesare pilot - PP

Este etapa de validare preliminara a problemei tehnice de recuperare / creare a unei componente prin procesul hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente. La baza acestei etape trebuie sa stea dorinta si criteriile / cerintele exprimate de beneficiarul procesarii hibrid cu detalii necesare si suficiente pentru precizarea problemei tehnice a carui rezolvare o solicit exprimata printr-o tema.

Aceasta etapa are urmatoarele faze, vezi Fig. 1 si Fig. 2 Etapa de procesare pilot - PP:

i.1 -studiu preliminar a compatibilitatii tehnice – SPCT a procesarii hibrid dpdv. a facilitatilor existente / disponibile si a experientei acumulate in domeniul procesarii hibrid. In aceasta faza se stabilesc parametrii pilot a unei procesari posibile cu materialele disponibile precum si testele care sa confirme existenta tehnica a unei solutii pentru problema tehnica ridicata. Aceasta faza se bazeaza pe experienta acumulata in domeniu, capacitatea tehnica, si disponibilitatea facilitatilor de testare si control pentru validarea prelucrariilor execute in mod satisfacator. Se are in vedere si se tine cont de importanta functionala si de complexitatea componentei, inclusiv de gradul de siguranta si securitate in exploatare, etc.

i.2 –procesarea pilot – PP. In aceasta faza se precizeaza parametrii de baza si se executa procesari de testare in cateva variante.

i.3 – teste si controale – T / C, privind procesarile pilot: distructive si nedistructive.

i.4 – evaluare capabilitate de procesare. In aceasta faza este validata executarea procesului hibrid sau se invalideaza procesarea pe temei precizate concret.

i.4.1 – Evaluarea preliminara a capabilitatii tehnice, printr-un raport tehnic se concluzioneaza perspectiva de realizare sau nu a cerintelor din tema.

i.4.2 - Evaluarea preliminara a eficientei economico financiare, printr-un raport tehnic se concluzioneaza perspectiva de realizare sau nu a cerintelor din tema in conditii economico financiare atractive..

ii. - Etapa de proiectare proceduri procesare – DOPP

Aceasta etapa cuprinde urmatoarele faze, fazele mentionate includ fara alte precizari si componentele procesarii LC unde este cazul, fazele enumerate sunt aplicate in limita existentei unor facilitati si / sau infrastructuri specifice:

ii.1 – procesarea desenelor tema pentru prelucrare in sistemul proprii – TDWG, desenele, schitele, si alte materiale grafice in tema sunt prelucrate pentru procesarea in sistem.

ii.2 – Proiectarea asistata de calculator – CAD, cu utilizarea sistemelor informatice pentru crearea, modificarea, analiza / optimizarea temei, a asigura comunicarea prin procesul hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente, elaboreaza sub forma de fisiere compatibile / utilizabile de sistem conditiile / parametrii de procesare, operatiuni de executie / fabricatie, inclusiv cele de testare si control. Rezulta si desenul tehnic final – TDWG - al procesarii. Fisierile CAD pentru proiectare prin desenele / fisile tehnice si de inginerie transmit informatii referitoare la procese, dimensiuni / tolerante, in conformitate cu conventiile specifice aplicatiilor.

ii.3 - Ingineria asistata de calculator – CAE, cu atributii in analiza de durabilitate, optimizare, analiza elementelor finite, analiza functionalitatii, modelarea procesului cu utilizarea bazei de date existenta.

ii.4 - Productia asistata de calculator – CAM, pentru controlul masinilor unelte, a celor conexe in procesul de fabricatie a componentelor de prelucrat atat in prelucrari preliminare cat si finale, precum si controlul componentelor procesarii LC. CAM este o procesare a informatiilor care face legatura functionala intre proiectarea asistata de calculator, ingineria asistata de calculator. Modelul generat in CAD si verificat in CAE se introduce in CAM, care apoi controleaza procesele.

iii. Etapa de procesare cu depunere cu laser – PLC

In aceasta etapa se accepta rezolvari aproximative, bazate pe datele din baza de date - DB, pe similitudinea totala / paritala cu alte componente procesate anterior.

Etapa propriu zisa de procesare hibrid cu depunere cu laser este compusa din fazele:

iii.1 – Proiectare proces -PP

iii.2 - Prelucrarea mecanica preliminara - PMP

iii.3 – LC, depunerea cu laser

iii.4 - Prelucrarea mecanica finala - FMP

iii.5 - Tratament termic cu laser - LHT

Cele cinci faze aparțin la patru categorii, tehnologii, clase de tehnologii diferite. Tehnologiile de prelucrare mecanica sunt considerate cele industriale uzuale. Tratamente termice de recoacere, de durificare, se aplică unde sunt necesare și duc la imbunatatirea calității finale a componentei procesate.

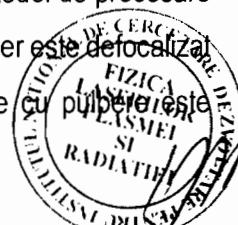
iii.1 – **Proiectarea de proces**, pe baza procedurilor de proces și a unei analize a datelor initiale, aplică direct la procesul LC informațiile identificate personalizate pentru fiecare tip de componentă, fiind o interfață directă cu prelucrarea mecanica preliminara – PMP, LC, prelucrarea mecanica finală – FMP, tratament termic cu laser –. În cazul unor procesari numeroase se executa un prototip de tehnologie cu validare după etapa FT / C. Analiza datelor initiale

iii.2 - **Prelucrarea mecanica preliminara** sau se referă la cazul componentelor care se recuperează. În fază precedenta se stabilesc desene de prelucrare personalizate, deoarece cazurile de uzură nu sunt rezultatul unei acțiuni reproductibile. Se urmărește stabilirea condițiilor geometrice convenabile pentru LC precum și pentru MB. Condițiile geometrice sunt esențiale pentru a asigura omogenitatea depunerii și după prelucrarea finală, vezi Fig. 3 Schema principala de prelucrare preliminara ca o exemplificare principala / primară, unde: D₀ – diametrul initial, D_u – profil uzat, D_p – diametrul după prelucrare. Din experiența se constată influența mai mare sau mai mică asupra structurii metalurgice, microduriță, compozitiei, etc. Parametrii prelucrării mecanice preliminare se stabilesc în fază precedenta iii.1, inclusiv parametri de control dimensionale, geometrice, în conformitate cu TDWG. Facilitățile de prelucrare mecanica, funcție de posibilități trebuie să satisfacă / realizeze condițiile prescrise componentei.

iii.3 – LC – Depunere cu laser de materiale

iii.3.1 - Procesarea termică cu laser a materialelor și în special depunerea de materiale, vezi Fig. 4, urmărește realizarea de depunerii / acoperirii în fabricația de piese noi și scule cu proprietăți de protecție împotriva uzurii / coroziunii, etc., de recuperarea de componente prin restaurare dimensională / funcțională. În exemplificarea din Fig. 5 LC – Sistem integrat de depunere de materiale cu laser, inclusiv cu aliere directă cu NP / NS, sistemul integrat este compus din sistemul laser și instalația de procesare. Sistemul laser principal este compus din generatorul de fascicul, sistem de control spatial / vizualizare, sistem de control temporal și sistemul de transport și prelucrare optică fascicul. sunt integrate cu o instalație de procesare compus din instalația de sinteză și din instalație de tratament termic. Instalația de sinteză are printre elementele sale componente un sistem de alimentare gaze precuroare, camera de reacție și un sistem de control al procesării. Instalația de sinteză și sistemul laser poate să fie integrate prin capul de depunere cu sinteză in situ de NP / NS.

iii.3.2 - **Descrierea procesului**. În cazul LC, vezi Fig. 6 Caracteristicile fazei LC a metodei de procesare hibridă de recuperare și / sau de creare cu depunere laser de componentă, fasciculul laser este defocalizat pe piesa de prelucrat cu o dimensiune a spotului selectat. Materialul de acoperire este pulbere și este

transportat printr-o duza de pulbere intr-un bazin de topire folosind un gaz inert. Optica laser si duza de pulbere sunt deplasate pe suprafata piesei de prelucrat pentru a depune urme singulare, straturi complete sau chiar volume mari. LC implica topirea MD, sub forma de pulbere, cu ajutorul unui fascicul laser si care formeaza un strat pe MB cu legatura metalurgica. MD are un rol cheie in acest sens, avand o influenta decisiva asupra preciziei dimensionale. Pe baza principiilor de alimentare cu pulbere laterală sau coaxiale pentru procesele de placare, sunt dezvoltate sisteme de alimentare cu pulbere care indeplinesc cerintele ridicate de precizie pentru aceasta tehnologie. Se dezvolta solutii, e. g. capete de alimentare cu pulbere optice integrate care asigura rezultate optime de procesare. Injectoarele de pulbere pot procesa pulberi cu dimensionalitate de la 20 la 150 μm pentru straturile macro $d > 100 \mu\text{m}$ si mai mica de 20 μm pentru straturi micro $d < 100 \mu\text{m}$. Injectoarele sunt compatibile pentru toate tipurile de laseri de mare putere, care sunt utilizate in prezent in LC cu CO₂, Nd: YAG, disc, fibra, dioda, etc. LC combina progresele in tehnologia cu laser, in fabricarea asistata pe calculator CAM, stiinta materialelor, automatizare si control pentru a oferi o oportunitate unica de procesare aplicata in domeniul prelucrarii materialelor. LC realizeaza prin utilizarea / aplicarea datelor din DB in procesele de proiectare si de fabricarea de componente pe baza de proprietati / caracteristici predictibile.

Modelarea bazata pe DB, avand in vedere complexitatea prelucrarii cu laser, ofera posibilitatea de a reduce timpul, munca, costurile de cercetare / incercari si permite anticiparea rezultatului final al prelucrarii prin:

- modelarea statistica, prin **utilizarea DB**-baza de date, avand in vedere stabilirea cerintelor / necesitatilor concrete existente,
- modelarea experimentalala, prin conceperea, proiectarea si realizarea unui **model experimental** functional, demonstrativ pentru rezolvarea punctuala a unor necesitati, tinand cont de conditiile initiale.

iii.3.3 - Conditii initiale:

- 1) cap de depunere, parametrii fasciculului laser -FL: lungimea de unda, modul, nivelul de focalizare / defocalizare, putere / energie, distributie in sectiunea de lucru, durata de focalizare pulsului si frecventa de iradiere in impulsuri, etc.;
- 2) proprietatile materialului de baza / depus - MB / MD: elemente componente / compositie, proprietati optice de suprafata, proprietati termo-fizice, dimensiuni componente, etc.;
- 3) conditii de iradiere cu laser: viteza de iradiere, coeficientul de suprapunere – Δp , cantitatea si tipul de iradiere, geometria zonei iradiate - ZI, unghiul de iradiere fata de suprafata, etc.;
- 4) conditii suplimentare: scanarea cu fascicul, utilizarea de energie suplimentara - procesarea hibrid, aplicarea de acoperiri de suprafata, modul de alimentare cu material, etc.

Ca obiectiv final al procesului de prelucrare trebuie luate in considerare o mare varietate de factori precum: dimensiuni, suprafata, rugozitate, microduritate, dimensiunea zonei influente termic - ZIT, distributia de elemente chimice, rezistenta la uzura, rezistenta mecanica, etc.

iii.3.3 - Caracteristici de baza, vezi Fig. 7 Proprietatile straturilor depuse cu laserul, LC.

- Acoperiri / depuneri metalice perfect impermeabile si foarte dense
- Zona minima afectata de caldura si dilutie scazuta intre substrat si materialul MD rezultand acoperiri functionale care se executa la grosime redusa, aplicandu-se astfel mai putine straturi
- Microstructura fina, omogena obtinuta ca urmare a vitezei mari de solidificare, care favorizeaza rezistenta la uzura a acoperirilor cu carbura
- Geometriile marginilor muchiilor pot fi acoperite si construite cu depozite MD
- Depunerea prin LC in forma neta necesita putin efort de finisare
- Depunerea / alierea prin LC extinsa a materialelor sensibile, cum ar fi otelurile bogate in carbon sau superaliale pe baza de nichel, care sunt dificil sau chiar imposibil de aliat folosind procedee conventionale de procesare
- Tratamentul termic ulterior LC este adesea eliminat deoarece zona mica afectata de caldura minimizeaza solicitarea componentelor, caracteristici de duritate se obtin prin aliere cu carburi si / sau nanopulberi
- Stabilitate excelenta a procesului si reproductibilitate mare a LC datorita procesului controlat numeric si integrat

iii.3.4 – Dotare minima necesara:

- a. laser cu mediu activ solid cu / fara transport / procesare optica a fasciculului
- b. cap de depunere cu / fara procesare optica a fasciculului, cu / fara aliere cu nanostructuri / nanoparticule – NS/NP
- c. sistem alimentare cu pulbere
- d. sistem robot de manipulare / sistem control robot
- e. interfata /control proces

iii.3.5 - Parametri predefiniti, vezi Fig. 8, reprezinta ansamblul format din facilitatile disponibile si parametrii predefiniți de componenta de procesat.

iii.4 - Prelucrarea mecanica finala – FMP

Proiectarea proceselor tehnologice PMP, trebuie sa parcurga urmatoarele etape cu specificitate pt. LC:

- Studiul documentatiei tehnice – DOPP si PLC-PP - al piesei finite si a semifabricatului dupa LC.
- Stabilirea succesiunii si continutul operatiilor / fazelor PMP.
- Calculul erorilor de prelucrare in baza schemelor de asezare si fixare dupa LC.

- Indicarea echipamentului tehnologic adevarat PMP, in conformitate cu varianta aleasa.
- Calculul adaosurilor, specifice LC, de prelucrare si a dimensiunilor / tolerantei intermediiare.
- Determinarea regimurilor de prelucrare

iii.5 – Tratament termic cu laser - LHT

LHT este o operatie care implica încalzirea la o anumita viteza, înmuiere la o temperatura pe o perioada de timp si racire la o anumita viteza specificata. Scopul este de a obtine o microstructura cu anumite proprietati predeterminate fizice, mecanice, magnetice sau electrice. La LHT energia fasciculului este transmisa pe suprafata materialului pentru a crea un strat durificat prin transformare metalurgica. Laserul este folosit ca sursa de caldura si asigura cresterea rapida a temperaturii suprafetei materialului. Transferul de caldura in masa se face la gradient redus, caldura mediului asigura o racire rapida zonei vizate, producând astfel un strat de transformare durificat.

În timpul LHT materialul este încalzit local la o temperatura sub temperatura de topire. Grosimea este determinata. Spre deosebire de tratamentul cu cuptor, aceasta tehnica implica invariabil un tratament termic scurt de câteva secunde. Viteza de încalzire, temperatura maxima si viteza de racire pot fi setate in mod specific prin controlul temperaturii. Deoarece FL poate fi concentrat pe o suprafata determinata unde produce un efect termic, de energie termica intensa, exista numeroase avantaje atunci cand se ia in considerare utilizarea unui laser.

- - Propagarea minima a caldurii in masa MB, deoarece temperatura sursei este ridicata, transformarea are loc rapid, iar propagarea caldurii in masa este redusa. Acest lucru reduce deformatiile / tensiunile in zonele afectate de caldura.
- - Controlul este precis FL este concentrat, zona de tratare termica poate fi localizata cu o mare precizie.
- - Fara-contact, procesare in aer liber,

Dezavantajele precum:

- Investitia initiala este foarte mare.
- Costul de intretinere este foarte mare.
- Este necesar un lucrator calificat,

datorita integrarii in tehnologie dispar si pot fi executate si alte operatii nu numai cele apartinand metodei.

iv. Etapa de teste / control final – FT / C

Etapa de teste / verificari sistemul de asecurare a calitatii – AQ, este determinata de cerintele beneficiarului fata de procesul / rezultatele LC convenite cu executantul. Politica de calitate a unei companii exprima dorinta de a asigura procesul LC in sistemul de calitate, certificat sau nu oficial de un Institut de Certificare - CI. Cele mai importante aspecte AQ sunt urmatoarele:

- Certificarea proceselor

- Documentele de calitate
- Asigurarea calitatii online in timpul LC prin monitorizarea / controlul proceselor
- Echipamente de asigurare a calitatii
- AQ consumabile pulbere, gaze, etc.

Placarea cu laser este un proces la care rezultatul / calitatea nu sunt predictibile fara a fi parcurse etapele precedente, dupa care se poate evalua calitatea reală. Prin urmare, există beneficiari și CI care stabilesc cerințe în cadrul companiilor de producție din domeniul LC. Scopul este elaborarea / stabilirea condițiilor de control și de a asigura calitatea componentelor procesate să corespundă cerințelor AQ.

Depinde de componenta cerințe suplimentare de AQ, vezi cazul componentelor destinate industriei de mare impact sau industriei alimentare, in care caz este obligatorie un sistem de management al calitatii – MAQ pentru:

- evaluarea cerințelor
- evaluarea tehnică
- externalizarea unor servicii
- calificarea personalului: de procesare și de inspectarea / testarea
- echipamente de producție / testare și de întreținere
- descrierea echipamentelor
- planificarea producției
- descrierea / aprobarea metodei LC
- program LC, de securitate / protecție
- securitate laser / mediu

Documentatia trebuie sa contina: specificații funcționale și / sau tehnice, teste de pre-calificare PP, specificația procedurii de fabricare DOPP, plan / proceduri de inspecție și testare FT / C procedura de reparare, feedback procesare, fișe de siguranță de securitate / protecție, fișe cu date despre produs, dosarul de fabricatie.

v. LC rezultate comerciale – LC RC

In cazul validarii procesarilor rezultatele comerciale se reflecta in validarea procesului LC si extinderea comenzi din domeniu.

PREZENTAREA AVANTAJELOR INVENTIEI

Inventia, proces hibrid de recuperare și / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu nanoparticule, rezolva urmatoarele probleme raportate fata de stadiul tehnicii:

- Calitatea pieselor realizate prin proces hibrid de recuperare și / sau de creare cu LC de componente este cea originala sau mai buna functie de modul / varianta precizat in DOP.

- Integreaza un sistem LC rational / optimizat, din punct de vedere tehnic, intr-un sistem interdisciplinar complementar preexistent, care devine prin noua functie mai eficient economic. Proces hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu nanoparticule este caracterizat printr-un inalt nivel de interdisciplinaritate: inginerie aplicata, ingineria informatiilor, inginerie industriala, inginerie mecatronica, ingineria managementului, nano-inginerie, inginerie de proiect, ingineria sistemelor, etc.
- Sistemul poate procesa si tratament termic a componentelor.
- Face posibila procesarea si pentru beneficiari externi companiei prin asigurarea calitatii certificate prin prezentare de garantii calitative / cantitative cerute de beneficiari, realizate prin facilitati interdisciplinare complementare existente, un sistem tehnologic elaborat cu o infrastructura tehnologica necesara pentru asigurarea calitatii si garantarea fiabilitatii componentelor procesate.
- Metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu NP / NS este aplicabil componentelor unicat sau in serie.
- Gama de componente recuperate prin procesarea hibrid este cuprins intre recuperarea de piese unicate si pana la recuperarea de piese uzate cantitativ mari, rezultate din exploatarea de flote de vehicule de transport, identificate in procesele de reparatii capitale a masinilor unelte, etc.
- Integrarea procesului hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente contribuie la cresterea eficientei financiare a infrastructurii / facilitatilor complementare implicate.
- Refacerea / repararea componentelor cu cerintele de calitate originala sau mai buna functie de modul / varianta precizata prin procedurile de procesare si convenite cu beneficiar.
- Eficienta economica:
  - piese de schimb nu sunt accesibile sau nu sunt pe piata, in acest caz se arunca tot ansamblul. In acest caz metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente are o eficienta economica maxima si se pune valoarea ansamblului recuperat.
  - piese de schimb exista si se compara costurile de achizitie / de recuperare.
- Face posibila integrarea unui sistem laser intr-un sistem tehnologic in conditii de investitie redusa ca sarcina financiara

PREZENTAREA FIGURILOR DIN DESENE

Fig. 1: Etapele metodei hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente, prezinta principal etapele si fazele componente integrate

Fig. 2: Etapa de procesare pilot – PP intr-o desfasurare logica. Include si buclele feedback de corectie. Procesarea preliminara este testarea sumara a capabilitatii tehnologice si avizarea continuarea procesarii

Fig. 3: Schema principalala de prelucrare preliminara. prelucrarea preliminara asigura in mare masura rezultatele depunerii.

Fig. 4: Procesarea termica cu laser a materialelor, incadrarea procesarilor LC in sistemul de procesari cu aport energetic prin FL

Fig. 5: Sistem integrat de depunere de materiale cu laser, inclusiv cu aliere directa cu NP / NS principal este compus din elemente care asigura cele trei functii importante generarea de FL functional, instalatia de procesare si interactiunea laser materie

Fig. 6: Caracteristicile fazei LC a metodei de procesare hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu nanoparticule in forma tabelara prezinta datele initiale, procesele care se petrec in LC, verificarea si testarea dupa LC si rezultatele procesului LC.

Fig. 7: Caracteristici de baza, proprietatile straturilor depuse cu laserul LC, datele care definesc caracteristicile procesului de depunere.

Fig. 8: Parametri predefiniti in LC, cele cu influenta importanta precum si parametrii de depunere rezultate, de realizat care sunt tintite prin tema.

PREZENTAREA IN DETALIU A UNUI MOD DE REALIZARE CU REFERIRE LA DESENE

Metoda se aplica / realizeaza prin identificarea capacitatiilor / facilitatilor / infrastructurii existente necesare etapelor metodei hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente, vezi Fig. 1. Profilul si marimea unitatii unde se implementeaza metoda, precum si necesarul de componente de procesat determina marimea si calitatea unitatii de procesare LC.

Capacitatile / facilitatile / infrastructura existenta trebuie sa asigure sisteme de automatizare / control / mecatronica / robotica, desen si proiectare asistata de calculator (CADD) / electronica / grafica / nanotehnologia, ingineria informatiilor, inginerie de productie - instrumente, echipamente, procese / ingineria componentelor – asamblarea componentelor optime / ingineria sistemelor - logistica, coordonarea echipei, controlul echipamentelor / tehnici de siguranta - functionare sigura si moduri de avarii in siguranta / ingineria fiabilitatii / durabilitatea produsului, robotica / ingineria instrumentelor / ingineria optomecatronica, ingineria managementului / gestionarea proceselor de inginerie, inginerie de proiect, ingineria sistemelor. Functie de aceste disponibilitati se adopta o structura de procesare care sa contine un sistem LC. Costurile variaza in limite foarte largi si sunt greu de evaluate din cauza imposibilitatii de evaluare a componentelor de procesat sub aspect calitativ si cantitativ in detaliu. Metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente este aplicabil componentelor

unicat sau in serie in care caz evaluarea este mult mai precisa si obiectiva. Metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente constituie solutia tehnica a problemei de integrare a LC si a nanotehnologiei.

MODUL IN CARE SE POATE APLICA INDUSTRIAL

Metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu nanoparticule se aplica potential in domeniile de mare interes cum ar fi:

- inginerie mecanica generala
- constructia de nave
- procesarea alimentelor,
- tipuri diferite de arbori
- agricultura, protectie impotriva uzurii si coroziunii pentru unelte de cultivare a solului
- industria petrolului si a gazelor, acoperire ale conductelor de foraj si unelte, protectie la coroziune
- industria siderurgica
- reparatii generale
- industria de pompe, coroziune si uzura de protectie pentru supape si carcase
- minerit
- industria aerospatiala
- instalatiile de incinerare general
- prelucrarea lemnului
- industria de turnatorie
- lacatuserie
- industria chimica
- constructii de vehicule
- constructii de masini agricole
- industria alimentara
- energetica nucleara, ALFRED
- industria de aparare.

Fiecare aplicatie in sine reprezinta o adaptare a posibilitatilor infrastructurii / facilitatilor la cerintele tehnice / tehnologice a componentelor procesate. In fiecare caz insa criteriile economico / financiare localizate pe componenta sau pe ansamblul in care este functional decide aplicarea sau nu a metodei.

Procesarea si pentru beneficiari externi companiei prin asigurarea calitatii certificate prin prezentare de garantii calitative / cantitative cerute de beneficiari, realizate prin facilitati interdisciplinare complementare

existente, un sistem tehnologic elaborat cu o infrastructura tehnologica necesara pentru asigurarea calitatii si garantarea fiabilitatii componentelor procesate.

REFERINTE

1. Andrew J. Pinkerton, Advances in the modeling of laser direct metal deposition, *J. Laser Appl.*, Vol. 27, No. S1, February 2015
2. G. Bi et al. / *Optics and Lasers in Engineering* 44 (2006) 1348–1359
3. M. Zhong, W. Liu *JMES1782 Proc. IMechE Vol. 224 Part C: J. Mechanical Engineering Science*, DOI: 10.1243/09544062JMES1782
4. B.R. Marple, M.M. Hyland, Y.-C. Lau, C.-J. Li, R.S. Lima, G. Montavon, *Thermal Spray 2009: Proceedings of the International Thermal Spray Conference*, p 403-408, DOI: 10.1361/cp2009itsc0403
5. Johannes Tjaard Hofman, Development of an observation and control system for industrial laser cladding, 13 December 1979
6. Volodymyr Kovalenko et al. / *Procedia CIRP* 42 (2016) 96 – 100, doi: 10.1016/j.procir.2016.02.197
7. Powder feed nozzles and wire feed, Fraunhofer Institute for Material and Beam Technology IWS
8. Cladding with High Power Diode Lasers, by Keith Parker, Direct Diode & Fiber Laser Systems,
9. J.I. Arrizubieta et al. / *Physics Procedia* 56 (2014) 429 – 438, Coherent
10. Final Report for Rail Safety IDEA Project 22, Laser Cladding of Welds to Improve Railroad Track Safety
11. US9126286
12. US20100086702
13. WO2014098634
14. US20130248219
15. US20130248219
16. US20060065650
17. WO2012109086
18. US20160144455

REVENDICARILE

Este revendicata metoda hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu nanoparticule care permite alierea directa in situ, in zona de depunere, a materialului depus cu nanoparticule produse prin sinteza acestora cu laserul utilizat in procesul de depunere este **caracterizata prin aceea ca**, cuprinde o etapa de validare / calificare a compatibilitatii metodei cu scopul propus, o etapa de proiectare proceduri proces pentru realizarea cerintelor prin tema, etapa procesarii hibrid efective a depunerii cu laser de componente cu aliere cu nanoparticule care permite alierea directa in situ, in zona de depunere, a materialului depus cu nanoparticule produse prin sinteza acestora cu laserul utilizat in procesul de depunere, cu fazele de proiectare proces, prelucrarea mecanica preliminara, depunerea cu laser, prelucrarea mecanica finala, tratament termic cu laser, etapa de teste si control final de validare a procesarii hibrid, etapa de rezultate comerciale.

DESENELE EXPLICATIVE

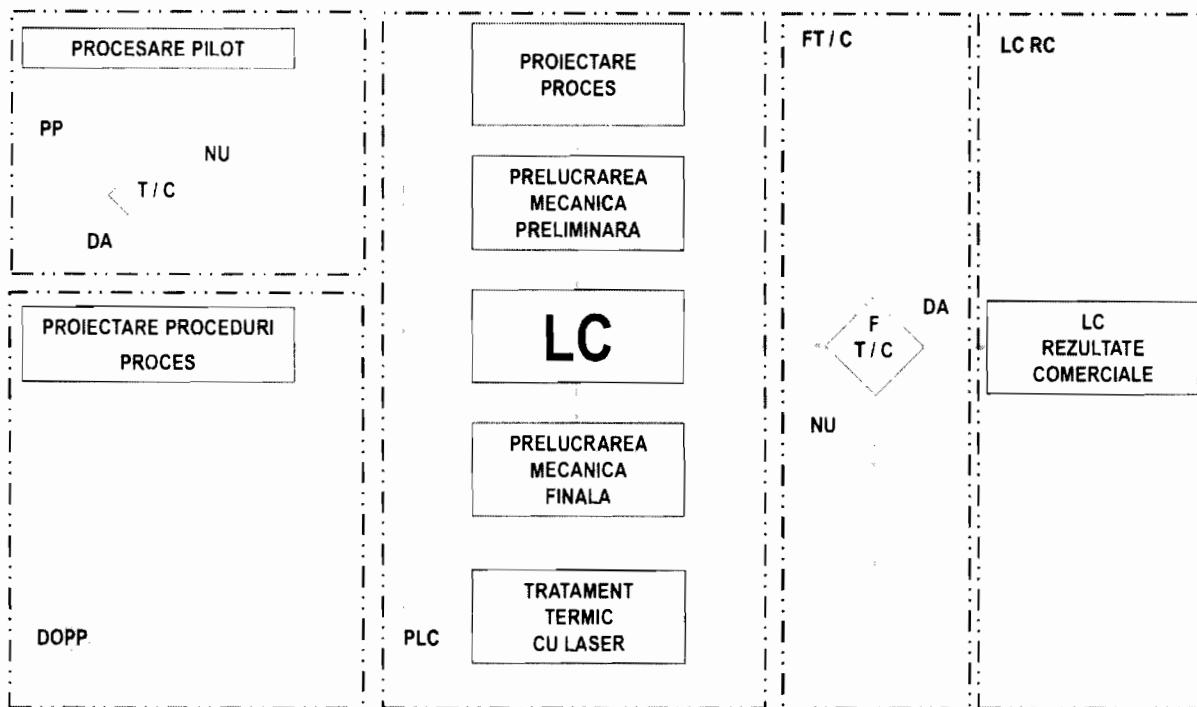

Fig. 1 Etapele metodei hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente

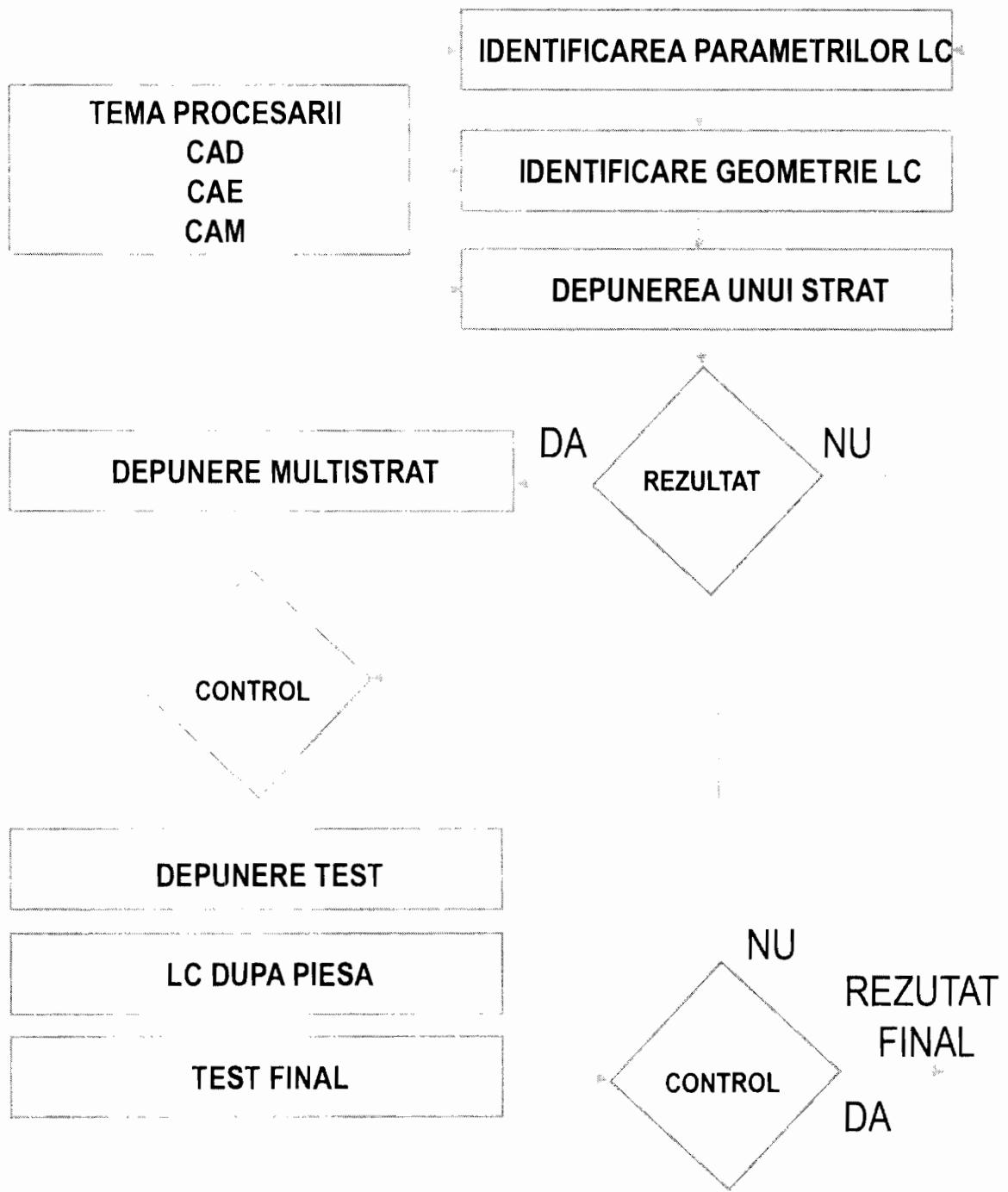

Fig. 2 Etapa de procesare pilot - PP

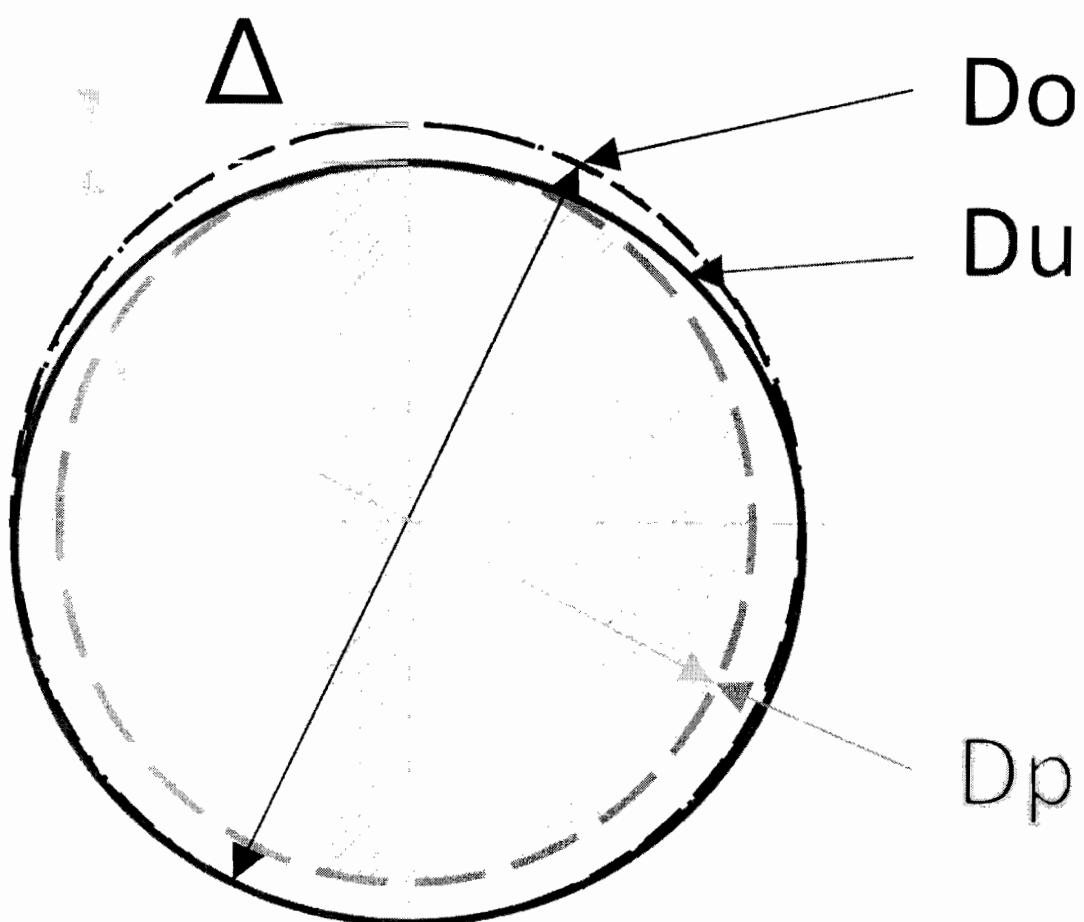

Fig. 3 Schema principiala de prelucrare preliminara

PROCESARE TERMICA CU LASER

PRIN CALDURA

PRIN TOPIRE

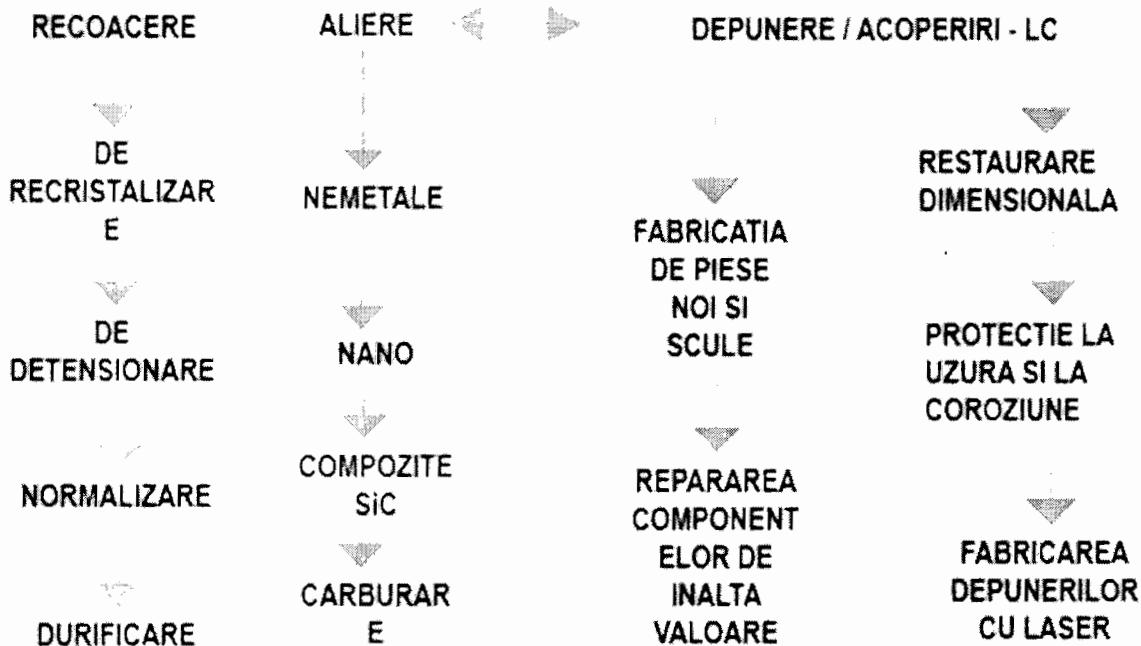

Fig. 4 Procesarea termica cu laser a materialelor

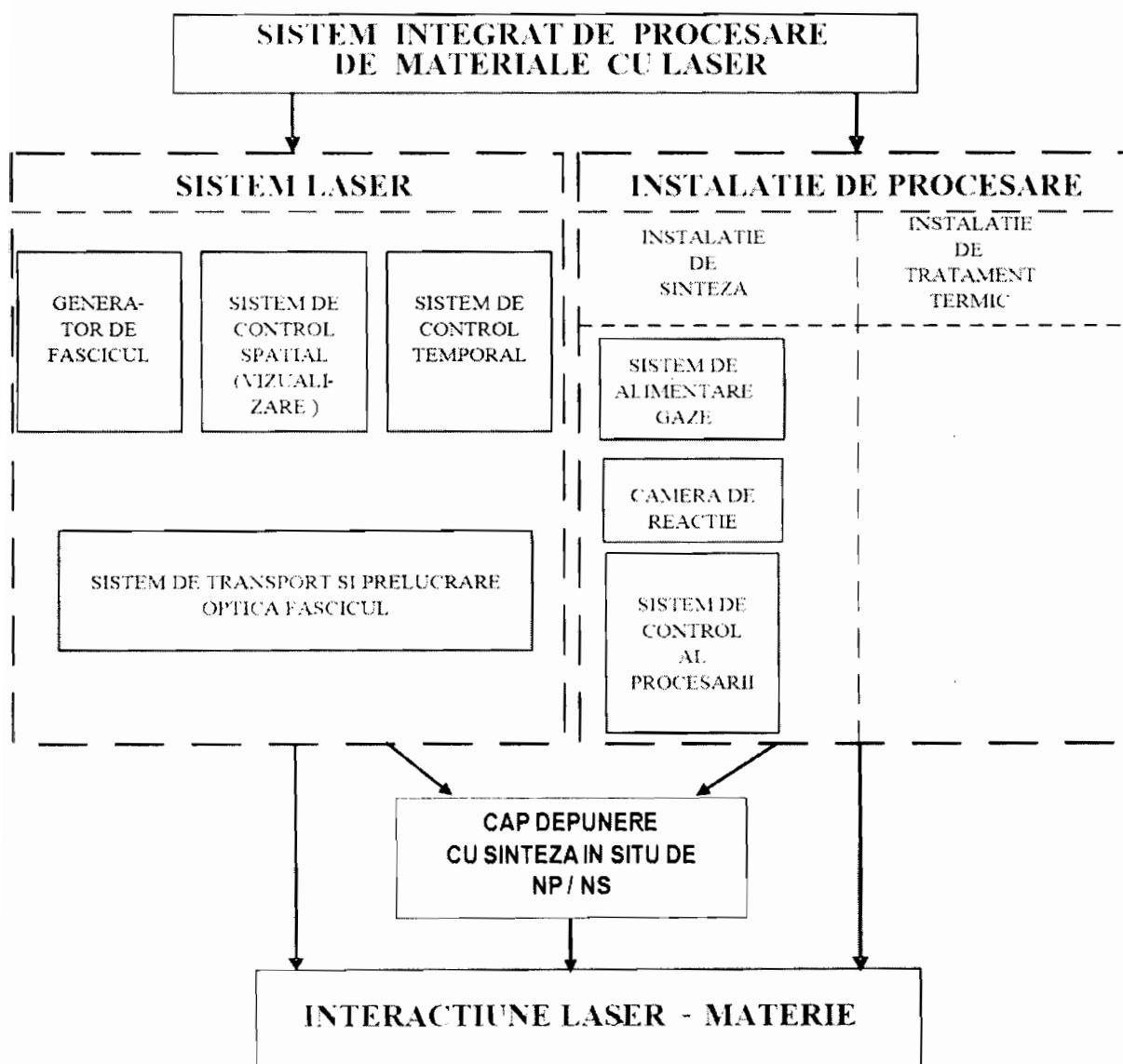

Fig. 5 LC – Sistem integrat de depunere de materiale cu laser, inclusiv cu aliere directă cu NP / NS

Caracteristicile fazei LC a metodei de procesare hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente cu aliere cu nanoparticule

PROPRIETATI FASCICUL	PARAMETRI DE PROCESARE	PROPRIETATI PRODUS	PULBERE		
			PREDEPUS	INJECTAT	PROPRIETATI
-diametru focal	-debit	-gabarit si geometrie	-caracteristici fizice	-debit pulbere CPC / CPIE*	-mod de transport
-profil fascicul	alimentare	-MB/MD	-grosime strat	-pozitie reciproca	-
-lungime de unda	-preincalzire	-proprietati fizice	-liant	injector-produs	micro/nano componozitie
-polarizare	-gaze de protectie si transport	-proprietati metalurgice	-	-dimensionalitate	-proprietati fizice / metal / composit
	-suprapunere	-proprietati pulbere		-constructie injector	
	-directia de procesare	-proprietati termofizice			

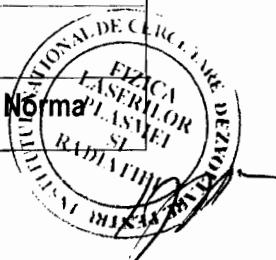
LC / PROCESE

transfer de energie:	-difuzie	-dinamica fenomenului de topire	-interactiunea dinamica topitura – gaz de protectie	-interactiune fascicul laser-materie	-procesul de topire - solidificare
-radiatie					
-convectie					
-absorbtie					
-conductie					

T / C**

Verificare si testare dupa LC

NDT – control nedistructiv		DT – control distructiv			
Denumire	Norma	Denumire	Norma	Denumire	Norma

Reguli generale NDT	*** RO / EN	Incercare la tractiune	RO / EN	Controlul etanseitatii PL	RO / EN
Control vizual	RO / EN	Incercare la indoire	RO / EN	Incercarea cu AC	RO / EN
Control dimensional	RO / EN	Incercare de rezilienta	RO / EN	Incercari hidraulice	RO / EN
Control Rx	RO / EN	Încercare de duritate	RO / EN	Asigurarea calitatii - AQ	RO / EN
Control cu US	RO / EN	Controlul metalografic macro / micro	RO / EN	Certificarea proceselor	RO / EN
Control magnetica	RO / EN			Documente de calitate	RO / EN
Control cu LP	RO / EN			AQ in timpul LC control procese	RO / EN
				Echipamente de asigurare a calitatii	RO / EN
				AQ consumabile	RO / EN

REZULTATELE PROCESULUI LC

-geometrie	-microstructura	-fisuri interne / externe	-porozitate / omogenitate	-tensiuni interne remanente	-rugozitate
-reproductibilitate	-macrostructura				
-proprietati functionale					

* - CPC – cap de depunere cu injectie de pulbere coaxiala
- CPIE - cap de depunere cu injectie de pulbere externa

** - T / C – teste si control

*** - RO / EN – norme nationale / EU

Fig. 6 Caracteristicile fazei LC a metodei de procesare hibrid de recuperare si / sau de creare cu depunere laser de componente.

CARACTERISTICI DE BAZA LC

Proprietatile straturilor depuse cu laserul, LC	■ Putere tipica de laser de 1 - 6 kW	transport cu fibra
	■ Rata de acumulare tipica este de 0,1 pana la 12 kg	max. 18 kg/h
	■ Grosimea tipica de acoperire de 0,2 pana la 4 mm (sau mai mult), cu o singura trecere	vezi P laser
	■ Materiale de acoperire: pulberi sudabile, metale, aliaje metalice, amestecuri de carburi, componzite, etc.	vezi PP
	■ Aliere cu nanoparticule si / sau nanostructuri – NP/NS	cu / fara

Fig. 7 Caracteristici de baza, proprietatile straturilor depuse cu laserul, LC

Parametri predefiniți in LC *

Conditii de lucru parametrii predefiniți	FL – fascicul laser	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lungimea de unda, ▪ modul, ▪ nivelul de focalizare / defocalizare, ▪ putere / energie, ▪ transport / procesare fascicul, ▪ durata de focalizare a pulsului ▪ frecventa de iradiere in impulsuri, ▪ etc.
	Proprietatile MB / MD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elemente componente / compositie, ▪ proprietati optice de suprafata, ▪ proprietati termo-fizice, ▪ dimensiuni componente, ▪ etc.
	Pulbere	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Particule libere sferice ▪ Continut de oxigen scazut ▪ Fluxul de pulbere uniform / lin ▪ Coerenta intre loturi ▪ Controlul grosimii acoperirii precis, depinde si de pulbere ▪ Eficienta ridicata de depunere ▪ Strat complet dens ▪ Transfer redus de caldura la substrat de cu dilutii < 5 %, ▪ etc.
	Conditii de iradiere cu FL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ viteza de iradiere, ▪ Δp – diferența de pas intre treceri, $\Delta p = p - B$, B – latime depunere, $\Delta p < 0$ – suprapunere, ▪ cantitatea si tipul de iradiere, ▪ geometria ZI – zona de iradiere, ▪ unghiul de iradiere fata suprafata, ▪ etc.
	Conditii suplimentare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ scanarea cu fascicul, ▪ utilizarea de energie suplimentara - procesarea hibrid

	<ul style="list-style-type: none"> ■ modul de racire, ■ aplicarea de acoperiri de suprafata, ■ modul de alimentare cu material, ■ etc.
Parametrii depunere rezultate, de realizat	<ul style="list-style-type: none"> ■ dimensiuni, ■ suprafata ■ rugozitate, ■ micro duritate, ■ microstructura, ■ dimensiunea ZIT, ■ distributia de elemente chimice, ■ rezistenta la uzura, ■ rezistenta la coroziune, ■ rezistenta mecanica, ■ etc.
*	- Fara parametri predefiniti a infrastructurii LC

Fig. 8 Parametri predefiniti in LC.

